

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 hónap 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 hónap 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilvántartás 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Tisztult, javult a helyzet.

Budapest, május 14.

A kínos bizonytalanságnak, az aggasztó töprengésnek véget vetett egy kis bécsi hír, melynek valóságában a sokszor emlegetett „mérvadó” körökben senkisémet kétkedik.

Azt táviratozzák Bécsből, hogy Agliardi megy. Visszavonul a római szent-szék nuncziusa, kinek tapintatlansága a legkomolyabb válságba sodorta az országot.

Oly forrásból ered ez örömhír, hogy nem akad a szabadelvű pártban, aki el ne higye.

Oly megoldást jelent e hír, melynél kielégítőbbet a legvérmesebb kormánypártiak sem reméltek. Szó volt az elégtételnek mindenféle módjáról: beszéltek királyi kéziratról, rendjeiről, Kálnoky távozásáról, mindenről — de a pápai nunczius távozásáról napok óta hallgatott a nóta. Eppen az e hirt megelőző huszonnégy órában rendkívül komoly pesszimizmus fogta el a kedélyeket. Kormányválság, pártválság, — alkotmányválság rémeivel volt tele a politikai levegő, fojtó súlylyal nehezedett az aggódo hazafiak keblére. Föllelegzik most már az ország.

A római demarche — Kálnoky grófnak az eszméje, melyet ő maga el akart ejteni, miután a magyar miniszterelnök magáévá tette volt — most persze el fog maradni. Könnyen el is maradhat a magyar kormány tiltakozása egy oly diplomáciai képviselő eljárásával szemben, ki-

nek fölöttes hatósága — a római szent-szék — maga belátta e férfi állásának tarthatatlanságát.

Törvényhozás és kormányzat most valahára ismét nyugodt, sikeres tevékenységnek nézhetnek elébe.

A magyar kormány és annak elnöke nem szorul ennél fényesebb elégtételre. Az egész világ előtt immár a tények hatása alatt megczátolhatatlan bizonyossággal áll a tétel: a pápai nunczius a hibás, a magyar miniszterelnöknek igaza volt — a nuncziusnak távozni kellett.

Föllelegzik az ország. A helyzet oly kínos, oly súlyos, oly félelmetes volt már, hogy kiki már csak egy tényezőbe, a legfelsőbe, vetette meg reményének horgonyát, tudva, hogy az, a magyar szent korona fölkezt viselője, most sem fogja e nemzet visszaesését akarni a fejlődés helyett, és tudva azt is, hogy a felség épp azért bizalommal viseltetik a jelen kormányhoz, mely ezt a fejlődést képviseli.

Hálás tisztelettel és mély szeretettel kell, hogy most is tekintsen minden magyar a király bölcsességére és igazságosságára felé, kinek fenkölt erényei nem engedték, hogy más megoldás érvénye elé kerüljön az ő hú magyar nemzete, mint az elé, amelyről a bécsi örömhír szól e válságdulta országnak.

BELFÖLD.

A képviselőház csütörtöki ülésének folyamán választás útján be fogja tölteni a hatodik bírói bizottságban üresedésbe jött egyik tag-

gi helyet. Az erről való gondoskodást az a körülmény tette sürögősen szükségessé, hogy a nyitrai képviselőválasztás ügyében — hír szerint — kérvény benyújtását tervezik. Az ily kérvény sorshuzás után levén a kilencz bírói bizottság egyikének ítélete alá boosátandó, megtörténhetnék, hogy a sors épen a hatodik bizottságot deszignálná a kérvény bírójának. Ebben az esetben pedig az üres tagsági helynek a sorshuzás után való betöltéséből igen könnyen a pártbefolyás színezetét magyarázhatnák ki.

A kongrua bizottság folyó évi május hó 17-én pénteken délután 4 órakor a állás- és közoktatásügyi min. kir. miniszterium másodemeleti kiástermében ülést tart.

Korona és kormány.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —

Budapest, május 15.

Hogy ő felsége a király alkotmányos, atyai bölcsessége az Agliardi és Kálnoky ügyben békéltető módon a magyar királyi kormány törvényes álláspontja, vagyis a magyar állam szuverenitása megvédésének álláspontja mellett fog dönteni: kétséget nem szenved.

Igen magas helyről eredő közlések, melyeket a „Pester Correspondenz” Bécsből kapott, megerősítik, hogy az Agliardi ügy megnyugtató elintézését és a két érdekelt államférfi között előfordult személyes surlódásokért a megfelelő elégtételt megkönnyíti az, hogy a fennforgó esetben a magyar kormány állásfoglalása a magyar állam érinthetetlen szuverenitása mellett egyúttal Magyarország apostoli királya innen-onnan ezeréves kiváltságainak és elidegeníthetetlen jo-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Arad visszavétele 1685-ben.*

Írta: Márkl Sándor dr.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Arad- és Zarándvármegyék váraiban alig volt török őrsg 1683. óta, midőn kitört a török-német tizenhat éves háború; Apafy fejedelemnek is Kara Musztafa nagyvezérhez kellett ocsatlakoznia. Kara Musztafa azonban elverte Bécs alól a kereszténység hősisége s Apafy még a párkányi újabb veszteség előtt elvált tőle, hogy Lippán át Erdélybe vezesse vissza hadait. Október 27-én már a mai Arad-Szent-Mártonban táborozott, hova Gyula-Varsándról, Székudvarról, Szent-Királyról és Újfaluól árpát, kenyeret, abrakot, szénát, fát, juhot, — Ölyvedről pedig még kalácsot is kapott éhező serege ellátására. Másnap Nyéken (Szent-Anna mellett), haradnap Pálulésán táborozott Apafy; de novemberben mégsem Lippa, hanem Jenő felé ment be Erdélybe. A töröktől a következő esztendőben sem volt nyugta. Oszmán, Szejidizade jenei muhafiz kezhudája, már 1684. márcz. 24. értesítette „nagyságos királybarátját és régi jóakaróját”, hogy a padisah, némely fontos ügyben, Ali agát küldi hozzá. Apafy azonban otthon ma-

rad s nem hogy támogatta volna Thökölyt, hanem meg is notáztatta s 1685. márcz. 17. zarándmegyei ingó- és ingatlan-jóságait is elkoboztatni rendelte; a váradi pasa pedig okt. 8. elfogatta s még azon éjjel Jenő, onnan pedig Nándorfejérvár felé küldte tovább a kuruc királyt.

Nándorfejérvárt egy hónapja ült már, szomorú fogásigban Thököly Imre, mikor 1685. nov. 9-én hírt vette, hogy a labanczok elfoglalták Szarvas várát s hogy haddal mennek az alföldnek török kézben levő többi palánkjára. Elégedetten hallotta, mint isenget Ibrahim szerdár, a budai basa, miért vetette fogásba őt, mikor „bár több Thököly is volna mostan!” November 23-án még kapott némi vigasztalást. Egyik bejárója, Palatics, kit Várad és Debreczen felé 12-én indított utnak, azt iszente egy bosztandstól, ki azonban csak Jenőig kísértte el, hogy Jenőben hallott hírek szerint, — Thököly várainak még nincs bajuk s hogy őt magát, Palaticsot, Jenőből gyalog kísérik Váradra. Estefelé a fejedelem maga is fölkereste a bosztandst basát, ki minden jóval s azzal biztatta, hogy rövid időn át jóvá teszik a váradi basa hirtelenkedését; s szerdár Arad felé már beküldte a sopiiai basát, s ennek előhadát s a derék sereggel s Thökölyvel együtt csakhamar maga is követi.

Pénteki örömet azonban csakhamar feledtette a hétfői szomorú hír. Akkor 26-án tudta meg feleségének még nov. 5-én irt leveléből, hogy elpártolt tőle Géozay István, el Petneházy David, — labanczok lettek a Várad vidéken

hagyott kurucok, elesett Kassa, Regéoz, Szádvára és Szatmár. „De legyen mindezekért áldott Istennek az ő szent neve! — Ezt a napot nagy keserűségben töltöttem” — írta a rab király.

Hűtlenségről, szőszegésről vádolta vitézeit; pedig miatta tették, a mit tettek Petneházy David, kinek egyik öse, István, olyan nevezetes szerepet játszott Arad történetében, 1672-ben, nóta szerint, megfogadta, hogy

„Teljes Szentháromság az egy élő Isten.
Minden próbámban engem úgy segítsen:
Nem lakom némettel soha is egy helyben,
Nem társaimmal maradok fegyverben!”

S a hogy Várad mellett táborozó huszársjaival értesült, mily hűtelenül fogta el Thökölyt a váradi basa, menten elszánta magát, hogy bosszút áll a törökön. Iszent Carafának, hogy ha es ellen vezeték őket, mindnyájan meghódolnak Lipót királynak. — Carafa törte magát, hogy valami mást ne gondoljanak a kuruc vitézek. Eléjük vonult és személyesen fogadta Petróczy, Petneházy, Szócs és mások esküjét. Szolnokot, Szervast be is vették a nekibusult új labanczok s december 11-én egy váradi török, azzal a hírrel jött Nándorfejérvárra, hogy Szarvas alól Arad fölverésére indult utnak néhány ezer német és magyar.

Arad megmentésének híret még aznap megerősítette a többi tudósítás; s arról is hamar értesült Thököly, hogy a labanczok rohammal vették be a várat. A dolog — a menyire az egymásnak ellenmondó adatokból ki-vehetjük — úgy történt, hogy Mercy Claudius

* Mutatvány a szerző „Aradmegye és Aradváros Története” című nagy művének nyolczadik 927. lapon épen most megjelent második kötetéből, melyet 262 kép ékesít. Az egész mű ára 8 forint.

gainak köteles védelmezését is jelenti.

Annál könnyebben juthat tehát a legértetesebb és legvilágosabb alakban elismeréshez, hogy báró Bánffy mint magyar miniszterelnök az Agliardi ügyben erélyes állást foglalása, az állami érdekek megóvása által teljesen azonos irányban védelmezte minden külföldi befolyás ellen az apostoli király felségjogait, kinek legfelsőbb kegyuri joga a magyarországi katolikus egyház felett elválaszthatatlanul össze van kötve szent István koronájának független történelmi egyházjogi kiváltságai. A mennyire tehát a római kuria diplomáciája e kérdésben a pápa békés és engesztelő intenczióinak megfelel, illetve a jövőben meg fog felelni, — az Agliardi ügynek békés elintézése, — mint a „Pester Correspondenz“-cel Rómából a vatikáni diplomácia köréből közlik, — lehetőségessé lesz téve a magyar kormány jogos és valóban konzervatív álláspontjának teljes figyelembe vételével.

A vatikáni körökben, a melyek az Agliardi nuncius által követett modus procedendi-t helytelenítik, mert az alaki tekintetben is ellenmondásban van a római kuria hagyományos diplomáciai ovatosságával, — kétségtelenül biztosnak jelölik meg a következő ténnyel:

XIII. Leó pápa minden körülmények közt el akar kerülni minden egyházpolitikai tartós konfliktust a máriánus királlyal. A pápa ezen akarata és legmagasabb személyes döntése békéltető értelemben lassan, de biztosan érvényre fog jutni. Ezt illetőleg a magyar állami jogi álláspontja javára még egyéb dologi garanciák is léteznek, így nevezetesen az a körülmény, hogy a biborosok kollégiumának többsége mint egyáltalán széles időszereztlen határozottan helyteleníti Mariano Rampolla biboros államtitkárnak, a magyar állammal szemben követett offenzív diplomáciai taktikáját.

Vatikáni jól értesült körökben az hírlik, hogy Agliardi utódán a bécsi nunciusnak egykori uditor-eje, Monsignore Tarnassi van kiszemelve. Tarnassi Bécs legkedveltebb személyiségei közé tartozik, aki sokat

fordult meg a bécsi pénzügyminisztérium körében. Haladó szellemű férfi. A Bécs, illetve Budapest és Róma közti jó viszony fentartása érdekében kívánatos lenne, hogy Tarnassi nevezessék ki ez állásra.

*

Budapest, május 15. (Saj. tud. táv.) Agliardi visszahívását az osztrák távirati iroda határozottan megczáfolja illetékes forrásból merített értesülés alapján. A Lloyd ezzel szemben fentartja hírét, kijelentve, hogy saját forrását legalább tartja olyan illetékesnek, mint a távirati irodáét.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, május 15.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Vaj Béla br.

Jegyzők: Gyulai Pál, Bánffy György gr., Gáll József, Cziráky Antal gr.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső br. miniszterelnök, Lukács László, Perczel Dezső, Wlassics Gyula, Fejérváry Géza br. miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A vallás szabad gyakorlata.

A 24-ik §-nál

Zichy Nándor gr. jelzi álláspontját a szakaszal szemben, a mely egészen a régi: nem fogadja el azt ma sem.

Keglevich István gr. mindössze stylaris módosítást ajánl elfogadásra. Módosítása azt javasolja, hogy a kilépőt az alatt a három év alatt amíg kilépése után régi egyházának köteles az adót fizetni, ne terheljék nagyobb adóval, mint a minőt annak előtte fizetett. (Helyeslés balfelől.) Zichy indítványát, amely a szakasz kihagyását célozza, természetesen nem fogadja el.

Szapáry István gr. általában a javaslatot nem szabad vallás gyakorlatnak, hanem szabad vallástanulmányoknak tartja s annak kifogásaként a javaslat e szakaszát nem fogadja el, hanem pártolja Zichy indítványát. (Helyeslés jobbfelől.)

Wlassics Gyula vallásügyi miniszter Keglevich István gr. módosítását elfogadja, ellenben ellenzi a Zichyét, mert a szakasz a ma is nagy számmal létező telekeket nélkülözve való tekintettel egyáltalán nem felesleges. Miként tegnap mondta, a közérdek kívánja, hogy e kérdéseket ne a váltakozó kormányok

szabályozzák, hanem szabályozza törvény. A főrendeké a felelősség, ha ez az intenczió nem érvényesül. Ismételtén kéri Zichy indítványának mellőzését. (Elénk helyeslés balfelől.)

Zichy Nándor gr. a halottak dacára ajánlja javaslatát elfogadásra, indokul hozván föl, hogy a szakasz rendelkezése felesleges: az ellenkezőről nem győzték meg.

Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter utal a szakasz indoklására, amely Zichy kétségeit eloszlathatja. (Helyeslés balfelől.)

Vécsey József b. kijelenti, hogy a javaslat elvetéséért szívesebben elfogadja a felelősséget, semmint azokért az állapotokért, amelyek ezeknek az újításoknak lesznek a következményei. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Elnök elrendeli a szavazást, melynek eredménye a következő: Zichy indítványa mellett (a szakasz elvetésére) szavaztak 114-en; ellene 109-en, a szakaszt tehát 5 többséggel elvetették.

A 25 §-nál

Zichy Nándor gr. indítványozza a szakasz törölését.

Keglevich István gr. indítványozza, hogy a következő négy szakasz fölött egyszerre szavazzanak, hogy így hamarosabb vége legyen a névszerinti szavazással való — állatkinzásnak. (Zajos derűtség balfelől.)

Zichy Nándor gr. így módosítja indítványát.

Elnök elrendeli a 25., 26., 27. és 28. §§-ra a névszerinti szavazást, melynek eredménye a következő: Zichy indítványa (a négy szakasz törölése) mellett szavazott 114, ellene 109 főrend; tehát a szakaszokat 5 szótöbbséggel elvetették.

Budapest, május 15. (Saját tudósítónk távirata.) A főrendiházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sűrűnnyzi:

A 29-ik szakaszt is elvetette a többség.

Zichy Nándor a harmadszori szavazásban szavaztatni akar az egész javaslat felett.

Bánffy kijelenti, hogy ez lehetetlen, mert a javaslat többi része a multkor már elfogadtatott, tehát arra a két ház egyetértése meg van; Zichy ezen indítványa lehetlenné teszi a törvényalkotást.

Wlassics kijelenti, hogy Zichy ad absurdum viszi a parlamentáris rendszert.

Vécsey pártolja Zichy indítványát, a többség azonban a javaslat többi része fölött nem szavaz.

Ezután következett a zsidóvallás receptioja. Az első szakaszt szintén elfogadták, a második szakaszt azonban,

Florimund gróf és Heisler Donát császári vezérek 2000 német lovassal s néhány dragonyossal, valamint Petneházy 3000 magyar lovassal értesültén, hogy a törökök Temesvár felől nagyobb mennyiségű élelmi és hadiszert akarnak bevinni az ostromtól féltett Gyulára és Váradra, Heisler hamarjában maga mellé vette Czobor Adámot 500-ad magával s talán Petroczyt is és mintegy 6000 emberrel fogta tűzbe a nehezen mozgó s jóval kisebb török csapatot. Temesvár majdnem egy délkör alatt fekszik Gyulával, a podgyász kíséretének első szélpontjával s ugyanezen délkör alatt a két vár között ugyiszólván középpont állott Arad vára. Szarvas megszállása után tehát a labancoknak föltétlenül délkelet felé s így a Csánádban és Aradban elszórt kisebb várak ellen kellett indulniok, hogy a nevezetes összekötő vonalat, melynek Gyuláról Szolnok, vagyis északnyugat felé ágazó részét már ugyis elfoglalták, a Gyuláról északkelet, azaz Várad irányában menő szakaszon se hagyják az ellenség kezében. Ezt pedig a siker legtöbb reményével ez utvonali kulcsánál, a Maros egyik részénél, Aradnál kísérelhették meg.

Meg is kísérelték.

December 10-én, az advent második vésárnapját következő hétfőn, csakugyan éppen Arad vára alatt találkozott egymással a két sereg. Csak a sophiai basa vezetése alatt megérkezett 1500 szpáhiban és testőrből bízhatott Arad gyöngye palánkjá, melyet csupán 500 janicsár őrzött. A mezeli törökök hitték, hogy a vár ágyúinak fedezete alatt s talán az

őrség kirohanásának segítségével idején bevonulhatnak a várba. Mikor azonban a magyarok megpillantották a szpáhikat, rögtön rájuk támadtak, mire a kuraszok és dragonyosok is csatlakoztak hozzájuk. A janicsárok a szpáhik befogadása s az élelmi szerek megmentése végett azonnal felnyitották a vár kapuját, melyhez a Maroson keresztül hosszú fahíd vezetett. A labancok azonban mindenütt sarkukban voltak s a még rendes körülmények közt is könnyen összerúgó kocsisor, valamint a labancok örökös vagdalkozása a szűk hidon nagy veszélybe sodorta a törököket. S ekkor még olyasmi is történt, mire a sophiai basa legkevésbé sem számolt.

Az aradi várban lakó ráczok ugyanis, annyi rossz hír után maguk sem bíztak többé a mozlimék szerencsés csillagában, a magyarokkal versenyt vágták, ölték eddigi uraikat. Más felől a szpáhik úgy szólván hátukon hozták be a keresztényeket s így két tűz közé szorulva, a várnak a tulsó oldalán még nyitva álló kapuján igyekeztek menekülni. Maga a sophiai basa is s bekkel borítva futott el. Összesen 900, vagy ezer török esett el s 200, sőt, más tudósítás szerint, 500 jutott fogságba a nőkön és gyermekeken kívül. Elfoglalták a gazdag élelmi tárházat, melyből jól ellátták magukat, s 4 álló napon át nyugodtan zsákmányolt Arad városában hol arany- és ezüsttárgyakat, szőrméket, szép ruhákat és lovak estek kezeik közé, sőt a Thököly-főkelésre vonatkozó iratokat is találtak. A keresztények közül állítólag csak 30 „német“ vészett oda. Agyúgolyó törte össze a

támadás vitéz kezdőjének, Czobor Adámnak egyik lábát és ugyanaz a golyó ölte meg lovát. A hős azonban nem pusztult el sebében; a költő és hadvezér Zrínyi Miklós tanítványa, Érsekújvár megvétele után (1685. aug. 19.) szintén egyik hőse, hét esztendővel élte túl halála költött hírét s életét 1692-ben mint császári tábornok fejezte be.

Arad elfoglalói attól tartván, hogy a szomszéd török őrségek együttesen támadnak rájuk, mivel a megrongált helyet hamarosan meg sem erősíthették, s mivel a Debreczen felől jövő görög kereskedők hírül hozták, hogy Lipppa felől tatár-támadást várhatnak magukra, fölégették Arad hidjait és palánkját s gazdag zsákmánnyal vonultak tovább. A temesvári törökök azt hitték, hogy most már rájuk kerül a sor; a külvárosokat tehát fölégették s a várba zárkóztak. December 14-én már nemcsak a rendes zsoldot adták meg a katonáknak, hanem néhány tallerral is jutalmazták valamenynyit, hogy szívesebben menjenek Temesvárra, hova százanként, zászlóaljanként küldték őket. Erre szükség is volt, mert azt hírelték, hogy Csánád várából szintén kivonultak a törökök s a basákat főképp az aggasztotta, hogy „nem tanulhatják jól az aradi ellenség dolgát.“

Csak december 18-án értesültek róla, hogy Aradot nem akarja állandóan megszállni a német, 21-én már magnyugvással hallották, hogy midőn az aradi hadak egy része Szarvas felé tért vissza, a gyulaiak rájuk ütöttek, s egy részöket levágták, 200 társzekeröket pedig el-

mely az áttérést tartalmazza, a klerikálisok többségével vetették. A vitát holnap folytatják.

Antiszemita polgármester.

— Lueger, a híres. —

Bécsből jelentik május 14-ről: Ma délelőtt tartották meg a községtanácsban az első alpolgármester választását, mely azért vált szükségessé, mert Richter dr. az eddigi első alpolgármester községtanácsossá választott és ennek következtében újból kell alpolgármesterré megválasztatnia.

Az első szavazásnál Richter dr. 70, Lueger dr. 66 szavazatot kapott, 1 szavazólap üres volt, 1 községtanácsos elmaradását kimentette.

Richter dr. ezután kijelentette, hogy a választást nem fogadja el.

Az újbóli szavazásnál 69 szavazólapot türesen adtak le, 2 Richterre szült 66 pedig Luegerre. Minthogy Luegernek nincs meg a 70 szónyi abszolút többsége, harmadszori szavazás vált szükségessé.

A harmadik szavazásnál 70 türes szavazólapot adtak be, 65 szavazat Luegerre 2 Richterre esett. A választásnak eredménytelensége következtében a polgármester szűkebb telenséget rendelt el, a mely alkalommal 66 szavazat közül 65 Luegerre esett.

A karzat tetszéskialtásban tört ki. A polgármester a karzat kifűrésével fenyegetőzött.

Lueger dr. alpolgármester a választás után kijelentette, hogy teljes objektivitásra fog törekedni. Igéri, hogy örködni fog a szóhasználatát, az igazság és a méltányosság fölött.

Gondoskodni fog, hogy a községtanács mindig helyesen legyen informálva és mindenkor ragaszkodni fog a közigazgatás kérdéseiben vallott elveihez. Továbbá a községi szabályzat alapos reformálására fog törekedni. Azt akarja, hogy a lakosságnak a választási jogból kizárt része jogaihoz jusson és bizik az egész lakosságban, a községtanácsban és istenben, a ki nem fogja elhagyni a keresztény népet és támogatni fogja őt kötelességei teljesítésében. Ezután Lueger dr. letette az esküt.

Künn nagy sereg antiszemita, köztük temérdek suhanoz és inas várta a választás eredményét s mikor Lueger győzelméről értesült, óriási hoch-ozásban tört ki. Luegert, midőn kijött, szintén nagy üdvözléssel fogadták s utána szaladtak, míg csak a bérkocsiba szállt, mely tovább vitte. Közben pedig azzal szórakozott, hogy a távozó községtanácsosok közül az antiszemitákat éljeneztek, a liberálisokat lehurrogták.

foglalták. Deczember 9-é óta azonban utban volt már Bécs felé s 1886. január 5-én meg is érkezett oda Bassompierre ezredes az Aradnál elvett 14 zászlóval s a szpáhik 3 pár dobjával, valamint Meroy tábornoknak a diadalról szóló tudósításával.

A török különben még az 1885. év végén meghagyta a jenei basának, hogy ne háborgassa a törökök hűségére visszatérni óhajtokat s egyuttal két basát küldött Aradra, hogy palánkját és hidját fölépítse; a következők azonban megmutatta, hogy földadatukat ezek csak tökéletlenül oldották meg. Hiszen már Apafy maga is megindította az alkudozásokat I. Lipóttal, hogy elszakadjon a töröktől s 1885. nov. 4-én visszakérte Erdély régi határait: Váradot, Jenőt, Világost és várát s Lipót a hozzájuk tartozó kastélyokkal, udvarházakkal és tartományokkal, Lugossal, Karánsebestel s azok jövedelmeivel és harminczadával együtt. 1886. márcz. 16. is figyelmeztette bécsi követét a fejedelem, hogy Lipót visszakövetelje, mert azt Bethlen csak Homonnay nyugtalankodásai miatt engedte át a töröknek, s hogy Zarándnak és Aradnak egyes részeit behódolás nélkül, a többit pedig behódolás alapján bírja Erdély, melyet tehát kétségtelenül megilletnek ezek a részek. Ennek bizonyosságára az Approbata Constitutio egy példányát is felküldte Bécsbe. Jun. 28. a király csakugyan magára vállalta Erdély s kaposolt császeinek védelmét s így Arad- és Zarándvármegye közvetve ismét a magyar királyság kiegészítő része lett.

Dr. Gröbl polgármester a községtanács-hoz levelet intézett, hogy községtanácsosi mandátuma megtartása mellett a polgármesteri állásról leköszön.

Dr. Gröbl polgármester ma már bucsút is vett a városi tanács elnökségétől és kijelentette, hogy a viszonyok kényszerítik arra, hogy a polgármesteri állásról lemondjon.

Most már egészen bizonyos, hogy Lueger első alpolgármester a jövő héten történendő polgármester választásánál az egyedüli jelölt lesz és meg is fog választatni. A német szabadelvűpárt elnöksége reméli, hogy a kormány ígértét meg fogja nyerni az iránt, hogy Lueger megválasztását polgármesterré nem fogja a királyhoz jóváhagyás végett felterjeszteni, hanem hogy a községtanácsot feloszlatni és szabadelvű kormánybiztost fog a város élére ki nevezni. Az osztrák képviselőház bécsi német-szabadelvű tagjai az egyesült német baloldalt az által akarja a bécsi szabadelvű polgárok érdekében kifejtendő erélyes tevékenységre bírni, hogy mandátumaikról való lemondással fenyegetnek, mert kétséget sem szenved, hogy ebben az esetben valamennyi bécsi képviselői mandátum az antiszemiták kezébe megy át.

Berlinből írják: Lueger megválasztása bécsi polgármesterré itt nagy feltűnést kelt. A Voss. Ztg. a következőket írja: Bécs városára és liberálisokra nézve dolgok várnak. Lueger egy jellem nélküli ember s Bécsnek ép ilyenre van szüksége. Bécs lakosságának javarésze ugylátszik elvezítette minden erélyét és jellemét.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 760.0 milliméter, délután 2 órakor 756.1 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 14.1, délután 2 órakor C° + 19.8. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor D. 3. délután 2 órakor DN. 6. Felhőzet: reggel félborult, délután borult, csepeg, dörög. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 16. —

Eső — Hőstülledés. — Széles.

A gyermek.

I.

Kedves barátom! Oh neked fogalmad sincs róla, hogy az életnek mekkora nagy gyönyörűsége az, hogy az öltünkben tarthatunk egy édes, aranyos kis fiucska. Tulajdonképen ott kezdődik az életigazi oszlja, mikor apák leszünk! Mikor már tulajdonosai leszünk annak az édes, kis babának, a ki vértünkkel való vér, szívünkkel nőtt angyal, boldogságunk, reményünk és dicsőségünk!

Sok boldogsága és sok gyönyörűsége van az életnek, de ehhez fogható egy sincs! Hiszen tulajdonképen ezért az egy dologért élünk, hogy folytathassuk egyéniségünket az utódokban. Ez az igazi halhatatlanság.

Csak az hal meg igazán, a ki neve viselőjének hátrahagyása nélkül száll a sírba.

Te, micsoda haszontalan élvezetek voltak azok a mi legénykori dolgaink! És mi azt életnek neveztük. Léhtűs semmik, föld terhei voltunk, a kiknek tulajdonképen jogunk sem volt élnünk. Improductiv népség voltunk, a kik csak fogyasztottunk, élvestünk, de jóléletünkért cserébe mit sem adtunk.

Most érzem csak azt a büszkeséget, a mit akkor érez az ember, mikor lefizette az adóságait. Nem tartokom többé az életnek semmivel. Kifizettem ezzel az aranyos bubával. Leróttam nemzetem iránt való kötelességemet is. Adtam neki egy jó hasznot, jó honpolgárt, a kit majd egykor büszkén fog emlegetni.

Mert ez a kölyök valóságos szeni ám! Hat hónapos és olyan okosan néz, mint valami meglelt férfi. És melegen érdeklődik minden iránt. Mindig az óram után nyúlál. S ugy elnézi rajta a számlapot, hogy azt kell hinnem, hogy teljesen érti már a számok titkát. Az ágya fölött két kép van. Egy olajnyomat s alatta egy eredeti kis vázlat, elég jó mestertől. Hát képzeld nem mindig azt az alsó képet nézi. Komoly, mértő szemmel, a másikkra ügyet se vet.

A paplanján pedig két újság lap hevert tegnap. Az egyik ultramontán ellenzéki, a másik komolyan liberális irányu — nos és ez a gyermek az első!

egyszerűen lelőkte az ágyról. Ugy sejtem, mintha politikai értelme is fejlődni kezdene!

Nagy ember lesz belőle! Meglátod, hogy az lesz! Már előre sűtkérezem a dicsőségben! No de nem irhatok többet, lármázni kezd a drága baba — társalogni akar a papjával...

II.

... Hogy milyen a Pali? Olyan, mint egy kis isten? Kezd már gügyögni is! Tegnap mondta először: papa, mama! Azoknak a bizonyos égi seraphoknak lehet csak ilyen a hangja. Gyönyörben uszom a hallatára. Szeretném ítéletnapig elhallgatni a világnak ezt a legbájosabb zenéjét.

Most már akár meg is halhatok, a világ legédesebb szavát meghallottam: kis fiam el gügyögte az ő drága hangján a „papa”-t, — mit várhatok még ezután, ami édesebb lehetne.

III.

Fogalmam sincs róla, mit csináljak ezzel a kölyökkel? Kérlek, ha tudsz valami tanácsot adni, adj. A latin nyelvből az idén is megbuktatták, ellenben egy a szobaleányunkhoz írt szerelmes levelét ma is elfogtam, valamint arra is rájöttem, hogy a szivarjaimat erősen dezsmálja. Különben még bizom hozzá, talán kiforrja magát. Csak tanulna!

IV.

Gratulálsz a fiamhoz, kedves öreg barátom, én meg neked ahhoz gratulálok, hogy nincs fiad! Mi gyönyörűségem van nekem benne! Sohse látom, csak mikor pénz kell neki. Könnyelmű, léha fickó, a ki az első szigorlatát sem tette meg le. Dühös vagyok, ha látom, de hát mit csináljak vele, ha én nem tartom pénzzel, hát harmincz per-centre szed fel.

Nyomorult egy élet ez, hogy az ember csak azért küzdjön, hogy egy dologtalan, léha frátert el tudjon pénzzel látni. A mit én egy heti keserves munkával megszerzek, azt ő elveri egy éjszaka.

Mi a feleségemmel szinte koldusmódra élünk, csak hogy neki legyen s a közsőnet érte az, hogy tegnap is kigunyolódott az én olcsó szivarjaim fölött! Hogy jó tánczos, jó vivó, asszonybolondító szép gyerek — nekem mind abból semmi hasznom nincs, csak károm, mert én az apja vagyok, hozsám csak kátszenjammerrel és üres szebekkel szokott jönni!

Milyen ostoba fogalom is az, amit az „apa” szó kifejez...

JULIUS.

HIREK.

Május 16. Csütörtök. Róm. kath. naptár: N. János. — Protestáns naptár: N. János. — Görög-keleti naptár (május 4.): Pelágia. — A nap két 4 óra 24 perceskor, — nyugazik 7 óra 28 perceskor.

Szabadságharoz emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Június 2. A hadász-egylet júniálisa a Cséfalai erdőben.

Nyáron az egész fürdő évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet, ha azt a kiadó hivatali idejekorán közlik.

Rendkívüli kiadást adtunk ki tegnap kora délután, tudatva benne a zsidó vallásrecenzációja s a felekezet nélküli sgre vonatkozó törvényjavaslatok sorsát. Itt említjük meg, hogy tegnapelőtti rendkívüli kiadásunkba téves sürgöny folytán egy kis hiba csuszott, s mennyiben az ott közölt egy szónyi többség nem a felekezetnélkülségről szóló javaslat teljes elfogadására, csak annak általánosságban való megszavazására vonatkozott.

Jegyzőkönyvesítés a vármegyeházán. Öt fiatal ember jelentkezett a jegyzői oklevél megszerzésére S z a t h m á r y Gyula kir. tan. alispánál. A pályázók nevei a következők: Horváth János, Rónai Tivadar, Fildán Sándor, Gosmann Antal és Purmann Ferencz. — Tegnap végezték a vizsga írásbelijét, míg a szóbelire ma kerül a sor.

Népesedési mozgalom. Arad város tisztí orvosi hivatala a mult hét népmozgalmi ada-

tait a következőkben állította össze. Született az elmúlt héten Arad város területén összesen 36 gyermek és pedig 15 fi, 21 nő; az arány 39.6 pro mille. Elhalt ennek ellenében 88 egyén és pedig 18 fi, 20 nő; az arány 42.1 pro mille. A halálesetek között 1 difteritisz- és két himlő okozta halál fordult elő.

— Az aradi hírlapírók és írók köre tegnap délután Brankovics György elnöklése alatt rendkívüli választmányi ülést tartott. Elnök bejelentette, hogy Edvi Illés László a kör alelnöke, egyéb elfoglaltságai miatt az általa viselt tisztről leköszön. A választmány ezt tudomásul vette. Az új alelnököt a közelebb egybehívandó rendkívüli közgyűlés fogja megválasztani.

— Növendékek tanulmányutja. A karánsebesi állami polgári fiúiskola növendékei, számszerint negyvenen pénteken Aradra érkeznek, hogy az itteni nevezetességeket megismerjék. A tanulókat az intézet igazgatója vezeti. Itt Aradon a társintézet igazgatója, Niedermayer Tóbiás fogja kaulozolni a növendékeket s a velük együtt érkező tanárokat.

— Aradmegyei nő, mint orvostudor. Érdekes tudori promóció történt a napokban, miként a bécsi lapok jelentik a berni egyetemen. Munk Henrik m.-s zlatinai gyáros és nagybirtokos leányát, Fisenstschütz Szidi asszonyt, az ismert írónőt, avatták fel a bölcsészeti tudományok tudorává. E kiváló tehetségű nő tudományozomja azonban nem volt kielégítve a bölcsészeti tudományok által, hanem még régebben, az orvosi tudományok elcsajátítását is tüste ki célul. Annak idején, midőn Eisenschütz asszony a bécsi orvosi egyetemen való felvétele iránt folyamodott, élénk vita keletkezett arról, hogy egy nőnek az orvosi egyetemen mint rendkívüli hallgatónak felvétele megengedhető-e. Tekintettel rendkívüli tehetségére, az osztrák közoktatási miniszter, a tanári kar pártoló felterjesztésére, megengedte Eisenschütz asszonynak, hogy az egyetemen az orvosi tudományokat, mint rendkívüli hallgató hallgathassa. Mintán Eisenschütz asszony orvosi tanulmányait már rövid idő múlva befejezi, a bécsi egyetemhez folyamodott, a szigorlatok és a tudori vizsga letétele iránt. Eisenschütz asszony, ki ezen vizsgák letétele után az első nő lesz, ki két tudori oklevéllel rendelkezik, a keleten szándékozik mint nőorvos letelepedni.

— Záporok napja volt Aradon a tegnapi. Hatalmas égdörgésektől s villámlástól kíséve úgy délelőtt, mint délután számos izben jótékony nyári sápor szakadt ránk, eleinte nehéz, nagy cseppekben, később pedig egész erővel nekiiramodó zivatarban. A gazdák kimondhatlan lelki gyönyörűséggel élvezték a szomjas, kitikkadt földre omló áldást, no meg a városi lakosság is, amely a fullasztó porban éppen apropóra kapta a menyébli zuhanyt. Csupán azok nem örültek, akik a városligetben majálisoztak, s majálisukat a tömeges záportól kegyetlenül elrontani látták. De hát a zápor se tehet egyszerre mindenkinek eleget. Délután öt óra tájban jőz is hullott, de szerencsére, rövid ideig s esővel vegyesen, így nagyobb károkat — legalább az aradi határban — nem tett. B.

— Az aradi ipartestület küldöttsége tegnap délelőtt tiszteleggette Gréfn Nándor iparhatósági biztost, akit küszöbön álló nőtülése előtt üdvözölt, s egy értékes emléktárggyal tisztelt meg. A küldöttséget Nikolicz Péter elnök vezette.

— Oláhosi pópá. Hogy az oláh pópák mennyire lelkiismeretesek az elölálosítás gyakorlásában, azt legjobban mutatja az alábbi eset. Tálasi Sándor, zarándi lakos

tegnap jelentkezett az aradi rendőrségen munkakönyvért, két hatósági igazolványát mutatta fel. Ezek egyikében valódi neve, a másikon Blidár Száva szerepelt. Az utóbbi alapos lefordítása az ő nevének. Megeszelekede pedig azt a fordítást az ottani oláh pópá, aki megérdemelné a méltó büntetést.

— Czukorgyár Temesvárott. Az ismételtlen fel- és lemerült terv most újra föllevenült. Ezuttal egy morvaországi gyáros-szövetkezet akarja feltámasztani halottaiból és már megbizottakat is küldött Temesvárra, hogy tájékozzák magukat a helyzet felől. A szövetkezet élén Bachler Vincze grussbachi gyáros és milliomas áll. A gyárat kerekaszám egy millió alaptőkével tervezik, a miből a helyi piacnak 200 ezer frtot kellene jegyeznie. A tervezők továbbá 5000 hold cukorrépa-termés és egy gyártelek biztosítását ígérik. A józsefvárosi szeszgyár mögötti területet alkalmatlannak találják. A „gründerek” megbizottai tegnap elutaztak Temesvárról és legközelebb részletes ajánlatot nyújtanak be a városi törvényhatósághoz.

— Elfogott gyilkos. Kitűnő fogást csinált tegnap az aradi rendőrség. Elfogta ugyanis a hírhedt Domonkos Jánost, akit Simándon elkövetett gyújtogatásai és gyilkossági bűnténye miatt országosan köröztek.

— Leugrott a robogó vonatról. Említettük a napokban, hogy a főváros közelében az Aradról érkező vonatról leugrott Brenner Lerna szül. Horovitz Éva és súlyosan sérülve a Szent-István kórházba szállították. A szerencsétlen asszony, kinek férje Brailában kereskedő, szenvedett sérülései következtében meghalt. Tettét önkivületi állapotában követette el, mert hiszterikus rohamokban szenvedett, amiért már régebben Krafft Ebing tanárhoz akarták Bécsbe szállítani. A férj azt állítja, hogy neje nem öngyilkos lett, hanem balesetnek esett áldozatul. Míg ő ugyanis aludt, az asszony ki akart menni a kupéból, tévedésből azonban a vasúti kocsi összekötő ajtaját nyitotta ki, amely előtt nem volt átjáró deszka a szomszédos kocsi. Tévedését észrevevén vissza akart lépni, de egyensúlyt veszített és lezuhant. A szerencsétlenül járt asszony halálát férjén kívül nyolcz gyermeke siratja.

— A kebelbarát esete. Megirtuk tegnap ama esetet, mely Valenta Antal és ennek kebelbarátja között megese, mely szóváltással, és székcsatával végződött. Az esemény egyik hőse tegnap megfogta lapunk alborákját, akinek sikeresen referált tényeiről. Eszerint Szigetvári Mihály (a kebelbarát) csak jogosan vette el Valenta óráit és joggal szűnt össze mindent a szobában, mivel ő saját bevallása szerint „mindenne volt Valentának csak szeretője nem”, s azért fizetést is huzott. A fizetés elmaradván, úgy akarta magát kárpótolni, hogy az órákat megszereste gazdájától, ki ez eljárás eilen elég vakmerően tiltakozott. Szigetvári külömben a társalgó szekretárius szerepét vitte Valenta mellett, akivel nemcsak együtt evett és aludt, de sőt őt Zádorlakig tett sétájában is elkísérte. Alborák a szenzációs leleplezéseket tudomásul vette, s háromszáz hatszáz negyvenhét sorban meg is írta. Ebből mi törültünk, s így csupán a fenti tények maradtak meg a nagyvilág hírsóvár népei számára.

— El kell kobozni! A belügyminiszter ismét leiratot intézett a város hatóságához s egyszerre három újságnak az elkobozását rendelte el. Az egyik az „Olvasd” című lapnak az a száma, a melynek első oldalán a „Pusztuljon el” című cikk áll. A másik a „Czipész” című újság apr. elsején megjelent száma s végül a harmadik a „Tipographia” ez évi tizenkettedik száma. A városi tanács a miniszteri leirathoz híven felszólítja a rendőrkapitányságot, hogy a nevezett újságpéldányokat — ha ugyan ilyenek Aradra is kerültek — kobozza el s terjessze fel a budapesti kir. főügyészséghez.

— A romantikus öngyilkos. Elsíratta az egész fűtőház Simon Sebestyén, aradi fékezőt, aki azért ölte magát a vízbe, mert a Juhászja nem szerette. Az öngyilkos holttest-

tét tegnap fogták ki a pécskai határban, s helyezték örök nyugalomra az alsó temetőben, hol a „rideg és csudar életnek megfizetett adósságai” után jó pihenőre teit a szerelmes lélek.

— A beéli üveghutában — írja levelezőnk — a napokban tűz ütött ki. A jelen volt alkalmazottak a tüzet csakhamar eloltották, úgy, hogy csekélyebb sérüléseken kívül jelentékeny kár nem volt.

— A bőrönd eluszott. Tegnap este érkezett Aradra Grósz János Erdélyből. Magával hozott egy bőröndöt, vagy ha úgy tetszik: bőrös ládát, amelyben egyéb szükségletein kívül pénz is volt. Este egy helybeli vendéglőbe ment, a hol több nedveket szedett be, mint a mennyit kellett volna, s így esett meg, hogy a bőrös ládára nem vigyázhatván — az eluszott. Ki a tettes? Azt ma még a rendőrség is épen oly kevésbé tudja, mint a száz jókedvvel ideszakadt Grósz János.

— Névmagyarosítás. Brád Jakab ravnai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévénél „Berta”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Színházéges Rómában. Rómából telegrafálják, hogy az ottani Politeama Adriano színházban tegnap reggel tűz ütött ki s a színházat teljesen elhamvasztotta. A színház fából volt építve s nagyon gyorsan égett. A tűz négy szomszédos palotára is átsapott s a már égő házakból csak nagyon nehezen lehetett kimenteni a lakókat. A négy épület erősen megsérült. A királyt a ki a tűz színhelyén megjelent, lelkes óvációkban részesítették. A Politeama Adriana égése valószínűleg katasztrófa volt. Reggel öt óra tájban óriási lángok csaptak ki az épületből, az erős szélről kergetve csakhamar átsapott a szomszéd palotákra is. A pánik leirhatatlan volt; az emberek félig meztelenül s ordítva rohantak ki lakásaikból; sokan az ablakból kihányták holmijukat. Számosan megsebesültek, egy Carbonelli nevű hetven éves ezredes halálán van. A tüzoltók sa polgári és katonai hatóságok jókor jelentek meg a vész színhelyén, de az égés ellen semmit sem tehettek. A rendőrök revolverrel lövöldöztek, hogy az alvókat fölriaszassák. Reggel 6 órakor beszakadt a színház kupolája; az óriási robaj még inkább fokozta a riadalmat. Egy Calci nevű embernek 75.000 lirája égett oda. Hét órakor megjelent Umberto király s a segítők első sorában vezette a mentés munkáját; a király csak hét óra tájban tért vissza lakására. A kár másfél millió lirára rug; a színház kétszáz ezer lirára volt biztosítva. Némelyek azt állítják, hogy a színházat felgyújtották, de ezt még eddig nem lehetett bebizonyítani.

— Amerikai hírek. Amerikai lapokban olvassuk a következő érdekes híreket: A volt bolgár fejedelem öccse, Battenberg Ferenc József herceg április 28-án érkezett New-Yorkba, hogy itt valami gazdag feleség után nésson. A herceg oly szegény, mint a templom egere, s hercegi csimerén, férfinas szépségén kívül egybe nincsen. De ez a két tulajdonság éppen elég arra, hogy feleséget és azzal együtt milliókat is kapjon, annál inkább, mert a herceg felesége az európai uralkodó családok legtöbbjével rokonságha jönne házassága által. — Vanderbilt Vilmos kályhája new-porti R. I. palotájában 74 ezer dollárba került. A kályhához szükséges anyag Olaszországból, a hajdan elpusztult Pompeji város kiásott régiségeiből került ki, így magyarázható a kályha nagy ára. — Mióta az Egyesült Államok kormánya eltávolította a kínaiak telepedését, azóta a kínaiak becsempészése külön üzletgá fejlődött. Így legutóbb Canada-ban egy társulat nyomára jöttek, mely csupán a kínaiak szállításával foglalkozott, s már eddig is milliókat szerzett így. A legújabb mód ezen a téren, hogy a kínait Vancouver től végigutastatják — persze drága pénzen — Canada-n Quebecig, hol aztán a kínaiak meg kell halnia egynéhány órára. Erre aztán szállítottakkal ellátott koporsóba teszik és per express könnyen átjuttatják az Egyesült Államok területére, a hol a társulat ügynökei, mint rokonok, szomorú arckifejezések mellett átvesszik a kopor-

sót, a melyből persze mihelyt biztos helyen vannak, a kinnit szabadon bocsátják. A tagjait mult kedden fogták el. Vancseborohan, a hol nemsokára megkapják megérdemelt büntetésüket. Duluthból, Minn., egy távirat azt jelenti, hogy a Seine folyó és Rainey Lake között gazdag aranymezőkre bukkantak. A gazdag aranymezők a kanadai oldalon vannak, egy bányász jelentése szerint az ő tulajdonát képező aranyér 12 láb szélessége és 1500 láb hosszu.

— Elfogott szélhámos. A miskolci rendőrség — tegnapelőtt egy Papp József nevű sátorlajcs-ujhelyi illetőségű furfangos csalót tartóztatott le. Papp már többször fordult meg Miskolcon, mindig kisebb-nagyobb összeg erejéig károsítván meg a jóhiszemű embereket. Legutóbb hamis feladási vévényekkel csalt ki többnyire kiskereskedőktől 10—20 forintnyi összegeket. Faggyut szállított nekik, a mely mire megérkezett, földdől, homokká vagy közszerű trüszkává változott át. A rendőrség éppen akkor fogta el a szélhámost, mikor Bauer Antal névre Egerbe akart egy láda „faggyut” szállítani. Papp a rendőrségnél bevallotta csaló üzelmét.

— Ósmagyar sírok. Vácson — egy ház lebontásánál egymás mellé helyezett sírokra akadtak, a melyek dr. Vasniczky Mór leírása szerint ósmagyar sírok lehetnek. Ruhának vagy koporsónak semmi nyoma. Az ásatást folytatni fogja a váci régészeti egyesület, a mely feladatául tűzte ki I. Géza király kriptájának a felkutatását is. I. Géza Szegszárdon halt meg, de hamvai Vácra szállították és ott fejedelmi pompával berendezett kriptában helyezték el. A krypta a Ferenctiek terén volna a legrégebb adatok szerint és ott egy üreget is fedestek föl, a melynek nyomán tovább akarnak haladni. Nem lehetetlen, hogy mikor a török harcok idején Pálffy Miklós hadvezér felrobbantotta a várat, hogy azt a törökre nézve hasznavehetetlenne tegye, a krypta is teljesen beomlott. De buzgó keresés és nyomozás tárgyát képezik a régi székesegyház és káptalan kincsei, arany és ezüst pénzei a melyeket a törökök elől menekülő papok elástak. A századokon át tartó harcok alatt az okmány, melyben az elásás helye volt megjelölve, elveszett, az öreg papok pedig, a kik ezt a titkot tudták, elhaltak, úgy hogy a temérdek kincs, minden valószínűség szerint most is a föld gyomrában van.

— Villámsújtott templom. Nagy szerencsétlenségről hoz hírt tegnapi egy gráci távirat. A stájer főváros közelében álló Szent-János és Szent-Pál bucsujáró templomát tegnap délelben egy villámsapás fölggyújtotta és romba döntötte. A templomot Károly főherceg özvegye Mária bajor hercegnő alapította 1590-ben.

— Halálos végű lovaglás. Megrendítő szerencsétlenség történt Varsóban a tavaszi lóversenyek legelső napján. Mint egy távirat jelenti, az utolsó futamnál Gizicki „Little gnom” nevű lova elbukott lovasával Donnal együtt. A szerencsétlenül elbukott lovat és lovasát a nyomukban rohanó paripák halálra tiporták.

— Meggyilkolt erdész. Orvul gyilkolták meg a napokban Felber Gáspárt, gróf Erdődy erdészét Zgrivestben. Mint Temesvárról jelentik, a gyilkos, Kornyak Juon hátulról lötte agyon a szerencsétlen embert, a ki egy ízben falopásért megbüntette. A haldokló még meg tudta nevezni gyilkosát, a kit elfogtak.

HYMEN.

Liebmann Aron aranyági kereskedő és regale-bérlő eljegyezte Groszman Ernő színművész kisleányát, Groszman Dávid temesvári lakos leányát.

MULATSÁGOK.

(=) A Hasszinger-utcai leányiskola kisleány-növendékei tegnap délután tartották a városligetben majálisukat. Az idő ugyan rossz volt megválasztva, de azért a kicsinyek nem engedték befolyásolni magukat az idő mostohasága miatt. A mint kezdett az eső esni, az egész leány-tábor bevonult a városligeti táncsterembe és ott mulatott hangos zeneszó mellett. Bizony ilyenkor tűnik ki a városligetben rendezett táncmulatságok előnye az erdei mulatságok felett, mikor van hely, hol kényelmesen lehet folytatni a mulatozást.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

Aradmegye monográfiája.

— Márki Sándor dr. könyvéről. —

Aradvármegye és Aradszab. kir. város története czimvel éppen most jelent meg Márki Sándor dr. egyetemi tanár és akad. tag nagy művének második, befejező része, mely legnagyobb nyolczadárten 927 oldalra terjed 262 rajzzal és térképpel gazdagon van illusztrálva. Ez a kötet az 1566. évtől maig a legmodernebb történetet is felöleli. Részletesen ösmerteti az aradi hódoltságot s a náhiének igen tanulságos térképét is adja. Majd a Báthory Zsigmond felszabadító háborút követő német befolyás sivar korszakát eseteli s elmondja, Erdély segítségével 1605-ben hogyan állították helyre Aradvármegyét s 1616. hogyan lázadtak föl az aradiak és lippaiak arra a hirre, hogy Bethlen Gábor a megye nagy részét ismét át akarja adni a töröknek. Az átadás azonban csakugyan megtörténvén, a megfogyatkozott Aradvármegyét az erdélyi országgyűlés 1626-ban kénytelen volt Zarándhoz csatolni. 1658-ban Zaránd legnagyobb része is behódolt, és Arad csak 1685-ben, Zaránd pedig 1695-ben került ismét vissza a keresztényekhez. A rettenetes időknek nemcsak csatáit, hanem az akkori megyei és török kormányzatot, a nemességet s birtokait s az anyagi és szellemi csekély műveltséget is igen bőven s élénken rajzolja a szerző.

A török hódítás után Aradmegye részint katonai katonarészt, részint valóságos kincstári terület lett, idegen test az államban. Rácz határőrei II. Rákóczi Ferenc és a magyarság ellen harcoltak, míg a kamarai igazgatás anyagilag is teljes romlással fenyegette a megmaradt szegény népet. A nagy uradalmak ellen elkeseredve, ez a szegény nép a békésiekkel s az aradi ráczokkal 1785. épen e vidéken támasztotta a Péro neve alatt ismeretes szocialista és nemzetiségi lázadást. Ennek annyi haszna lett, hogy Mária Terézia 1741—5. végre teljesen visszacsatolta Aradot az országhoz s mint megyét szervezte és bővítette. Sok hasznos történet a falusi nép érdekében, de a polgárságot végveszedelemmel fenyegette a királyné az a terve, hogy Arad városát az 1763. építeni kezdett vár kedvéért a zimándi pusztára akarta áttelepíteni, míg végre II. József 1783. kimondta, hogy „Arad marad.”

Fontos új adalékok vannak e könyvben az oláhok vallás-uniójának s Hóra-lázadásának történetéhez, melyben egészen regényes epizód a rablók kezébe került Forray András alispán esete. De legfontosabb annak bebizonyítása, hogy a lázadást valóságos rablók támasztották. Rendkívül tanulságos, II. József reformjainak az alkotmány helyreállításának s a francia háborúkban való részvételnek előadása. 1834. végre a sz. kir. városok sorába lépett Arad, s ott és a megyében meglepő fejlődésnek indult az élet. Fénypontja Arad történetének a szabadságharcban való dicsőséges részvétel. Márki nemcsak ezt festi, hanem a leveretést követő szomorú időköt, sőt az abszolutizmust és previsoriumot felváltó legújabb alkotmányos korszakot és azt a nem közönséges lendületet is, melyet a közigazgatás és törvénykezés, a birtokviszonyok, hitélet, s általában az anyagi és szellemi műveltség minden terén tanúsított Arad. A 262 térkép, tájkép, czimer- és pecsét-rajz, arczkép, stb. nagyban emeli az értékét ennek a nagy műnek, melylyel Aradvármegye és város méltán foglalhat helyet a millenniumi kiállításon, mert a kritika már első kötetét is minden tekintetben mintaszerű monográfiának ismerte el.

A most immár teljes történelme a monográfiának a modern viszonyokat ismertető többi kötete, fogja követni. Az öt óriási kö-

tetre tervezett mű ára csak [nyolcz forint (a mennyivel a papír sincs megfizetve.)] Megrendelhető a Kölcsey-egyesületnél Aradon. Bolti ára jóval nagyobb lesz. A legmeglegabben ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Az érdekes műből mai tárcánkban mutatványt közlünk.

* Tárnoky Giza a vígszínház tagja. Tárnoky Gizat, az aradi közönség előtt ismert és kedvelt naivát — mint fővárosi tudósítónk írja, — a vígszínházhoz szerződtették. Tárnoky elmúlt évben a kolozsvári nemzeti színháznál működött szép sikerrel. E hó folyamán, mint vendég „Valljunk el!” Cyprien szerepében mutatkozik be a talentumos naiva a budapesti városligeti szinkör publikuma előtt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Ismét Pásztory-Rózsa. Pásztory-Rózsa János, a kinek már sok kellemetlensége volt a büntető törvényszékkel, tegnap újból a vádlottak padján ült. A nevezetes férfi barmadéve azt az ajánlatot tette, Főráster Hugó dragonyos ezredesnek, hogy jó pénzért keres egy magyar nemes, a ki a durgazdag Poysel Károly dragonyos főhadnagyot örökbe fogadja és nemességét legfelsőbb jóváhagyással a főhadnagyrá fogja ruházni. E fáradságért magának 5000 forintot, az örökbefogadó nemességét pedig ezer aranyat kötött ki. Poysel főhadnagy ráállt az alkura, de mikor megtudta, hogy Pásztory-Rózsa János egy fölöttébb megbízhatatlan ember, az örökbefogadó pedig Horváth Miklós báró lenne, legott megszakította Pásztory-Rózsa-val a tárgyalást s többé szóba sem állt vele. Pásztory-Rózsa azonban nem tégtott. Egyre-másra írogatott leveleket Poyselnek, melyben a honoráriumát és költségei megtérítését követelte, s mikor ez nem használt, a téparancsnoksághoz fordult panaszával, szőszegéssel vádolván a főhadnagyot. A hadtestparancsnokságnak pedig azt írta, hogy a hírlapok révén peillengerre fogja állítani a főhadnagyot, nevetségessé fogja tenni a világ előtt, s ezzel a francia közmondással végezte levelét: „Il n'y a que le ridicule, qui tue.” Poysel főhadnagy e levelek alapján följelentette Pásztory-Rózsa-t a budapesti büntető törvényszéknek, mely Baráth Zoltán dr. ügyész indítványára zsarolásért fél év fegháza itélte a vádlottat.

TÁVIRATOK.

Bánffy Bécsben.

Budapest, május 15. (Saj. tud. táv.) Bánffy báró miniszterelnök ma este két napra Bécsbe utazott.

A recepció sorsa.

Budapest, május 15. (Saj. tud. táv.) A recepció általános elfogadását több klerikális főrendi elmaradása tette lehetővé. Valószínű azonban, hogy holnapra összehozzák őket ismét és a harmadik felolvasásban elvetik az egész javaslatot. A kormány valószínűleg ismét visszaküldi a javaslatokat a főrendeknek.

Kitüntetett művészek.

Budapest, május 15. (Saj. tud. táv.) A tavaszi tárlat pályadíjait a következőleg osztották ki: A műbarátok 1500 frtos pályadíját Zempléni Tivadar, az egyházi festmények 1000 frtos díját Ujváry Ignác, a 300 frtos Eszterházy-díjat Edvi Illés Aladár, a Ráth-díjat Meissl Agoston kapta meg. Hir szerint a jury ezen ítéletét a művészek petícióval fogják megtámadni.

Színészek vendégszereplése ellen.

Budapest, május 15. (Saj. tud. táv.) A színészegyesület folyamodott a belügyminiszterhez, hogy tiltsa meg a nemzeti színházi, és az operaházi tagoknak a ví-

déki vendégszereplést, mivel ez a vidéki színészetnek nagy kárára van.

A magyar nyerevénykölcsön.

Budapest, május 15. (Saj. tud. táv.) A magyar nyerevény kölcsön 78-ik húzása ma volt. A 120.000 frtos főnyereményt a 2559 sor és 9 ny. szám nyerte el; 12000 frtot nyert a 3166—38, 5000 frtot a 207—26; 1000—1000 frtot 917—28; 2409—23; 3224—26: 5090—7.

Riadalom egy állatseregletben.

Békéscsaba, május 15. (Saj. tud. táv.) Az itt időző állatseregletben nagy riadalom volt ma. A hibásan beállított válaszfalon keresztül két farkas a közönség közé rohant, a közönség rémülve menekült, komoly baj nem történt.

A kolozsvári ítélet.

Kolozsvár, május 15. (Saj. tud. táv.) A sajtóbiróság ma hirdette ki az ítéletet: Nicora vádlottat 100 frt pénzbüntetésre, 8 vádlottat 50 frtra, hatot 20 frtra ítélték el, — nem alkalmazván fogházbüntetést a súlyosító körülmények hiánya miatt. A Tribuna kaucziójából 300 frtot levonnak, a költségeket a vádlottak együttesen fizetik. A vádlottak felebbezték.

Gyilkosság egy szóért.

Szolnok, május 15. (Saj. tud. távirata.) Hajmeresztő gyilkosság történt Jászárók-szálláson. Horváth József ingerkedve szólt rá a korcsma előtt ifj. Fazekas Józsefekre.

— Hová, more?

Fazekas a „more” szó olyan dühbe hozta, hogy kést rántott és szíven szurta vele Horváthot, aki ott nyomban összerogyott és meghalt.

Kilépés a lengyel klubból.

Bécs, május 15. (Saj. tud. táv.) Dr. Bloch rabbi a lengyel klubból ki akart lépni, mert a klub elnöke nem akarta megengedni, hogy aláírja azt az interpellációt, a melyet Pernerstorfer egy Sáybuschból erőszakkal kiűzött zsidó ügyvédjelölt tárgyában a kormányhoz intézni akart. A lengyel klub többsége egyébként szívesen látná Bloch kilépését, mert mandátuma még nincs igazolva és az e tekintetben várható vitánál nagy kellemetlenségektől tartanak, a melyek a lengyel klub tekintélyén csorbát ejthetnének.

Munkások tüntetése.

Lemberg, május 15. (Saj. tud. táv.) A helytartó tanács épülete előtt a munkanélküliek olyan zajos tüntetést vittek véghez, hogy lovas katonaságnak kellett őket szétzavarni. Vezérüket, egy Kratkó nevű cipészt több társával együtt elfogták.

A bolgár trónörökös születésnapja.

Szófia, május 15. (Saj. tud. táv.) Boris trónörökös születésnapjának első évfordulója alkalmából a fejedelemtől az ország minden részéből, valamint a külföldről is fölötté nagy számú gratulációk érkeztek.

Leégett szövőgyár.

Genua, május 15. (Saj. tud. táv.) Kohn és Frevesch szövőgyára leégett, a kár két millió frt.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog országjelentése. —

Budapest, május 15.

Gabonatüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak a vételkedv igen gyenge volt a az irányzat lanya lett, elkelt 10000 mm. 5 krral olcsóbb árakon.

	mmassa	kg	frt
Tiszavidéki	100	81.5	7.65
"	100	81.5	7.67 1/2
"	700	81.5	7.67 1/2
"	100	80.5	7.60
"	100	80.	7.60
"	100	80.	7.57 1/2
"	300	80.	7.65
"	100	79.5	7.55
"	400	79.	7.50
Pestvidéki	100	82.5	7.87 1/2
"	100	79.	7.50
"	100	79.	7.40
"	1000	78.5	7.50
"	100	78.5	7.42 1/2
Tolnai	400	79.	7.50
Székesfehérvári	400	79.5	7.57 1/2
"	150	79.	7.45
"	200	78.5	7.45
Bácskai	4500	77.5	7.45
Zab	100		7.10
"	100		7.05
"	200		6.95
"	200		6.90
"	100		6.75

Határidőüzlet: Amerikából ma igen lanya árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is tetemes lanyasággal indult az üzlet-buzában s tekintettel több vidékről érkezett eső hírekre zárlatig lanya is maradt. Tengeri szintén lanyhán indult s gyenge vásárlási kedv mellett úgy is zárult.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.38—7.39
Buza májusra	7.40—7.42
Tengeri májusra	6.65—6.67
Tengeri augusztusra	4.80—6.81
Őszi rozs	6.85—6.87
Őszi zab	6.28—6.25
Repeze	10.50—10.60

Külföld: New-York: búzára 1/4—1/3, tengerire 1/4—1/3 lanyhább. Chicago: búzára 1/4—1/3, tengerire 1/8—3/8 lanyhább. Páris és Liverpool csendes. London változatlan.

Értéktőzsde: Elénkebb üzletmenet mellett szilárdabb árfolyamok jegyeztettek, közepes élénkségű forgalom mellett valamivel szilárdabban zárultak.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	401.—
Magyar hitelrészvény	460.50
Osztrák államvasut	428.—
Rima-Murányi	275.75
Lombard	104.—

— Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok. 1895. évi május hó 13-án. Hízott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-on felüli súlyban) 40.—41. krig. Öreg kösép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 40.—41. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-on felüli súlyban) 42.—43. krig. Fialat kösép (pkint 251—320 krig súlyban) 43.—44. krig. Fialat könnyű (pkint 250 krig. terjedő súlyban) 44.—45. krig. II. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kg-on felüli súlyban) 41.—42. krig. — Kösép (pkint 220—280 krig. súlyban) 42.—43. krig. — Könnyű (pkint 220 krig. terjedő súlyban) 44.—44.5 krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kg-on felüli súlyban) 42.5—43.5 krig. Kösép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 42.5—43.5 krig. — Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 42.5—43.5 krig. Sertés-száma 1895. május hó 13-án volt készlet 150,002 darab. 1895. május hó 13-án felhajtott: 727 darab. 1895. május 14-én elszállított: 2188 drb. 1895. május 14-én maradt készletben 148,546 drb. — A hízottsertés-üzletirányzata: Nagyon lanya.

Szeszóüzlet.

— Május 15. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 58.—, kőszinyben 63.50 hordó nélkül per 100 liter 6/10 beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. május 15.

Magyar aranyjárdék 4 1/2%	123.—
Magyar koronajárdék 4 1/2%	99.10
Magyar arany 4 1/2%	126.—

Magyar ezüst 4 1/2%	103.75
Magyar keleti vasut 1876.	125.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcsön	—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	150.—
Osztrák papírbárdék	101.25
Osztrák járdék ezüst	101.25
Osztrák járdék arany	123.50
Koronajárdék	101.50
1860-iki államsorajjegyek	154.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1075.—
Magyar hitelbank részvény	462.—

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsdén.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. május 15.

Magyar koronajárdék 4%	99.15
Magyar hitelrészvény	459.—
Osztrák hitelrészvény	400.50
Anglobank részvény	173.—
Laenderbank részvény	281.40
Bécsi bankgyesületi részvény	165.25
Déli vasut részvény	103.87
Osztrák északnyugati vasut részvény	427.25
Osztrák északnyugati (Elbe-völgyi) részvény	293.25
Budapesti villamos városi vasut részvény	—
Salgó-tarjani részvény	—
Rimamurányi részvény	274.50
Brassói kőszénbánya részvény	—
Drágó-hajózási részvény	574.—
Lloyd-társulat részvény	570.—

(irányzat lanya.)

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, május 15. d. n. 5 óra.

F	a	j	Irányzat	100 kg. ár
				frttól frtig
Buza bányási uj				7.35 7.60
Buza tiszavidéki				7.40 7.65
Buza pestvidéki				7.35 7.60
Buza fejmegyei				7.35 7.60
Buza bácskai				7.45 7.70
Rozs uj, I-ső rendű				6.40 6.45
Rozs uj, II-od rendű				6.35 6.40
Arpa takarmány				6.40 6.60
Arpa égetni való				6.65 6.90
Arpa sörfőzdei				7.10 8.10
Zab				6.85 7.10
Tengeri bányási				6.75 6.79
Tengeri másnemű				6.70 6.75
Kaposzta-repeze bányási				—
Köles				6.20 6.80
Buza márcz.-ápr.				7.3 7.37
Buza szept.-okt.				7.37 7.99
Buza máj.-jun.				—
Rozs szept.-okt.				6.57 6.59
Tengeri máj.-jun.				6.66 6.58
Tengeri jul.-aug.				6.74 6.76
Tengeri októberre				—
Zab márcz.-ápr.				—
Zab szept.-okt.				6.21 6.23
Kaposzta-repeze aug.-szept. 1894.				11.50 11.55

VIZJELZÉS.

1895. évi május hó 15-én reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmércén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet	Időjárás	Vízállás	Állomány
	°C		ostimétr.	ostimétr.
Branyicska	+ 18°	derült	+ 134	—
Gyulafehérvár	+ 9°	derült	+ 63	—
Arad	+ 17°	felhős	+ 18	—
Makó	+ 19°	derült	+ 168	—
Szeged	+ 15°	derült	+ 500	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. május 15.

A m. kir. folyammérőnk hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Május 15. —

Nádor szálloda: Szuricsesku Tivadar jegyző, Sistarovecz. Innász Lajos, Nagy-Egyed. Engel Sándor kereskedő, Temesvár. Zernek Alajos kereskedelmi ügynök, Pozsony.

Három Király szálloda: Vasóczy Ferencz jegyző, Fekert. Kozma Antal gazdaság, Földvár.

KIS LOTTO.

Prágai: 100A és 100B

31, 5, 89, 35, 28.

Nagy-Szebeni:

8, 40, 62, 22, 1.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

796/1895. szám.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál az 1300 frt fizetéssel kapcsolatos második almérnöki állás kinevezés útján betöltendő lévén, azokat akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1888. évi I. t. cz. 10. §-ban megjelölt minősítéssel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám f. é. május hó 25-ig bemutassák.

Arad, 1895. évi április hó 21.

Salacz

kir. tanácsos polgármester

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

4550/1895. k. h. szám.

Felhívás.

Minthogy az 1888. évi XIX. t. cz. 28. §-a értelmében az, ki a tilalom idő beállta előtt fogott, vagy zárt vizekből származó halat vagy rákot szállít vagy elad tartozik azok származását vagy a befogatási időt minden esetben hatósági bizonyítvánnyal igazolni, — felhívom azokat, kik halak s rákok eladásával foglalkoznak hogy ezen intézkedést szem előtt tartva az ellenőrző közegeknek a jelzett bizonyítványt felmutassák, mivel ellen esetben a halak

vagy rákok elkoboztatnak, s a tulajdonos ezen felül büntettetni fog.

Arad, 1895. évi április hó 10-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

4613/895. kp.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a barompiacz a megszűnt akadályok folytán ismét a rendes helyén az Óvár-téren fog megtartatni.

Aradon, 1895. április hó 13-án.

Sarlot Domokos főkapitány.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,28	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,08
Lókősháza	3,12	—	5,26
Kurtios	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtios	11,49	8,36	10,12
Lókősháza	12,05	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,28	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,53
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10
	este	délután	reggel

Erdély felé.

	d. n.	reggel	d. n.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,02
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,14	7,08	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,38	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Berzova	4,50	8,18	6,18	—
Tótvár	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,58	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,30	11,40
	délután	éjjel	éjjel	

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,38	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,58	4,04	2,13
Piski	5,07	6,05	3,57
Soborsin	6,34	8,20	6,28
Tótvár	—	8,37	6,40
Berzova	—	9,02	7,05
Konop	—	9,19	7,22
Radna-Lippa	7,28	9,49	7,52
Paulis	—	10,02	8,06
Györök	—	10,15	8,19
Glogovác	—	10,38	8,48
ARAD érkezik	8,08	10,50	8,55
	délután	reggel	este

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtios	5,44	4,45
Lókősháza	6,00	5,13
Kétegyháza	6,18	6,18
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—
	délután	este

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lókősháza	8,14	7,58
Kurtios	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42
	este	este

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orozifalva	7,20	1,04	6,34
Merezifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,43	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,05	7,39
	délután	délut.	este

Temesvár—Arad.

	reggel	d. n.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merezifalva	9,04	1,59	9,48
Orozifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,28
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55
	délután	délután	éjjel

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,06
Kisjenő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,35	9,10
	délután	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. n.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	8,00
Elek	5,33	8,20
Ottlaka	5,48	8,38
Sikló	5,56	8,47
Székudvar	6,06	4,03
Kisjenő-Erdőhegy	6,25	4,33
Simánd	6,48	5,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,12	5,35
	délután	este

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES ind.	9,30	7,00
Kamarás-major	9,42	7,12
Nesze	9,51	7,21
Kovács-háza	10,10	7,40
Bánhegyes	10,38	8,03
M.-Bodzás	10,55	8,25
Bánkut	11,09	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik	11,30	9,00
	délután	éjjel

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délután
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	3,15
Bánkut	5,34	3,37
Megyes-Bodzás	5,45	3,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovács-háza	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik	6,44	5,15
	reggel	este

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. n.
ARAD indul	—	7,00	4,10
Szt.-Tamás	—	7,29	4,37
Pécska	—	7,53	4,57
Battonya	—	8,35	5,29
Tompa	—	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,55	9,14	6,08
Csanád-Palota	7,18	10,02	6,54
Nagylak	7,34	10,28	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,19	8,00
Kis-Zombor	8,38	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40
	délután	délut.	este

Szeged—Arad.

	este	d. n.	reggel
SZEGED indul	6,10	2,45	3,41
Kis-Zombor	7,15	3,44	4,42
Makó	7,32	4,00	4,58
Apátfalva	8,35	4,43	5,32
Nagylak	9,09	5,09	5,58
Csanád-Palota	9,32	5,28	6,13
Mezőhegyes	9,57	5,48	6,35
Tompa	—	6,35	7,18
Battonya	—	6,52	7,31
Pécska	—	7,23	8,01
Szt.-Tamás	—	7,43	8,17
ARAD érkezik	—	8,10	8,43
	este	este	délután

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. n.	d. n.
ARAD indul	6,40	5,10	12,25
Ötvenes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,28
Világos	7,55	6,23	2,18
Muska-Magyarad	8,02	6,30	2,23
Pankota	8,15	6,41	2,51
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Bokszeg-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alosill	10,43	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik	10,58	9,01	7,19
	délután	este	

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. n.	reggel
GURAHONCZ indul	4,14	2,10	4,45
Almás-Alosill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin	4,56	3,00	5,52
Bokszeg-Beél	5,29	3,42	7,06
Borosjenő	5,51	4,09	7,36
Apatelek	6,04	4,25	8,09
Pankota	6,41	5,08	9,30
Muska-Magyarad	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,53
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,18	11,13
Ötvenes	7,45	6,24	11,21
ARAD érkezik	8,03	6,43	11,46
	délután	este	délután

Borosjenő—Csarmó.

	délután	este
Borosjenő indul	9,10	7,30
Csarmó érkezik	10,07	8,20
	délután	este

Csarmó—Borosjenő.

	reggel	délután
Csarmó indul	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,00
	reggel	délután

Borossebes—Ményháza.

	d. e.	d. n.
BOROSSEBES-BUTTYIN indul	10,20	érk. 2,42
Dézna	11,03	1,57
MENYHÁZA	érk. 11,45	indul 1,17
	délután	délután

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

500,000 Márka

mint főnyereményt legkedvezőbb esetben nyújtja a hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely az államtól engedélyezve és biztosítva van, melyeken

11,348.795

márka

a bizonyos nyeremény.

Ezen előnyös sorsjáték nyereményei, dacára, hogy a tervezet szerint csak

115,000

darab sorsjegy van kibocsátva, melyek a következők:

A főnyeremény

500,000

Márka.

További nyeremények:

1	300000
1	200000
1	100000
2	75000
1	70000
1	65000
1	60000
1	55000
2	50000
1	40000
3	20000
21	10000
56	5000
106	3000
231	2000
812	1000
1415	400
39755	155

15290 drb á 300, 200, 150, 134, 100, 98, 69, 42, 20 Márka.

Ezen felsorolt nyeremények közül első sorban 2000 kerül sorsolás alá 117,200 Márka összértékben.

A főnyeremény 1-80 osztálya 50.000 márkából, a 2-ik osztályban 55.000 márkára emelkedik, a 3-ikban 60.000, a 4-ikben 65.000, az 5-ikben 70.000, a 6-ikben 75.000, a 7-ikben 200.000, az első nyeremény 300.000, és végül 500.000 márkára emelkedik.

Az első nyereményhúzására, mely hivatalosan lesz tudatva, az egész eredeti sorsjegy csak 3.50 frt a fél eredeti sorsjegy csak 1.75 frt a negyed eredeti sorsjegy 0.90 frtba kerül.

Mindamaga megbízások, melyek direct cégünkhöz intézettek vagy a pénz előleges be- küldése vagy utalvány, vagy pedig az összeg utánvétele mellett a legnagyobb pontossággal intézettek el és mindenki birtokába jut egy, az állami czimrel ellátott eredeti sorsjegyek.

Rendeléseknél a szükséges hivatalos tervezetek ingyen lesznek mellékelve, melyekből a nyeremények beosztása, a külföldi osztályhúzásokra, mint az illető betéti összegek láthatók és küldünk minden húzás után érdekelteinknek legnagyobb készséggel hivatalos jegyzékeket.

Kívánatra küldjük a hivatalos tervezet előlegesen betekintés végett bérmentre és kijelentjük továbbá készségesen nem tetsző sorsjegyeket az összeg visszafizetése ellenében a húzás előtt visszavenni.

A nyeremény összegek kifizetése rögtön és tervszerűleg állami biztosíték mellett eszközöltetik.

Gyűjtődénket már többször szerencse kísérte és érdekelteinknek már többször nagy összegeket fizetünk ki u. m. 250.000 100.000 80.000 60.000 40.000 sá többi nyereményeket.

Előre láthatólag egy ilyen szilárd alapokra fektetett vállalatnál mindenütt lenni részvételre számíthatunk és kérjük, hogy a megbízásokat és rendeléseket minél előbb eszközölhesük, minden esetre még május 20-ika előtt eszközölni kegyeskedjenek.

Kaufmann & Simon,

bank és váltóüzlet

HAMBURG.

370

Irnoki állást

keres

8 osztályt és érettségét végzett

fiatal ember,

aki már működött

2 hónapig

jegyzői irodában.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában 374

A bekövetkező

zöldojtási idő tartama alatt

ménesi szőlőkben minden nap

frissen vágott hajtások

kaphatók a

legnemesebb

fajokból.

Radna, 1895. május 11.

378

Csufay Sándor.

M. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetőség.

4737

Pályázati hirdetemény.

A m. kir. államvasutak üzemében álló Bács-Bodrogh vármegyei h. é. vasutak Zenta állomásán 1895. évi november hó 20 án megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra az 1898 évi november hó 19-ig terjedő bérlete iránt pályázat hirdettetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: «Ajánlat a m. kir. államvasutak Zenta állomásán lévő vendéglői üzletre. 4737. számhoz.

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1895. évi május hó 21-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége titkári hivatalához címezve posta útján térti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 100 azaz száz forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapest 1895. évi május hó 20-ikán déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, utolsó s a névértékét meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (Külső Kerepesi ut II. ház. II. emelet 29-ik ajtószám.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fogadjuk.

A m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1895. március 13.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem djijastatik.)

7767/1895.

Hirdetemény.

A Szárazér szabályozó társulat pótártérfejesztése kapcsán ezuttal is értesítettnek mindazon földbirtokosok, akik a társulat részéről erről közvetlenül is értesítve lettek, hogy a pótártérfejesztési munkálatokat 30 nap alatt Makón a társulati irodában betekintheik és földjeiknek a érdekelttségbe vonása elleni kifogásaikat a Szárazér szabályozó társulat miniszteri biztosságához címzett beadványban ugyancsak 30 nap alatt megtekintheik.

Arad, 1895. április 16.

A városi tanács.

57158/95. számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetemény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1895. évi július hó 15-től 1896. évi július hó 15-ig esetleg 3 évre szükséges évenkénti 9000 métermázsas égő repcze olaj és 3000 kenő repcze olaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként 50 kr. okmányhellyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1895. évi június hó 5-ikének déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda küldendők ugyan ezen időpontig átandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt ajánlt olaj értékének 5% legkésőbb 1895. évi június hó 4-ikének déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 129.381/91. sz. általános szállítási és a fentebbi anyagok szállítására vonatkozó 39.986/92. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az igazgatóság anyag és leltárba szerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségnél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők.

Ezen részletes módozatok leírása az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett anyag és leltár beszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest 1895. május hóban.

Az igazgatóság.

304/1895. gazd. sz.

Árlejtési hirdetemény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a törvényhatósági utakra szükséges kilométer kövek előállítására, szállítására és az azzal kapcsolatos összes munkáknak teljesítése iránt folyó évi május hó 27-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 540 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 % a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokból.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1895. évi május hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay

aljegyző.

5443/1895,

Hirdetemény.

Közhírré tesszük, hogy az 1883. évi XXXIV. törvényczikk módosításáról szóló 1890. évi XXIII. t. cz. értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában szervezett tisztképző tanfolyamban az 1895—96-ik tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetemény a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, az levéltárunkban bármikor megtekinthető.

Arad, 1895. márcz. 20-án.

A városi tanács.